

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu 1/ **J. K., V.** žalobcu 2/ **J. B., M.**, žalobcu 3/ **Ing. M. H., S.**, všetci právne zast. JUDr. S. O., advokátom, H., proti žalovanej **JUDr. J. Z., A.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu G., a. s., W., IČO: X., právne zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. A. V., s. r. o., B., IČO: X., **o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu**, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27. októbra 2009, č. k. 9Cbi/2/2008-66, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27. októbra 2009, č. k. 9Cbi/2/2008-66 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 27. 10. 2009, č. k. 9Cbi/2/2008-66 vylúčil zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu G., a. s., W., IČO: X. nehnuteľnosti a to:
parc. č. X. vo výmere 470 m², vedenej ako zastavané plochy a nádvoria,
parc. č. X. vo výmere 392 m², vedenej ako zastavaná plocha a nádvoria,
stavbu, súp. č. X. postavenú na parcele č. X., vedenej ako prevádzková budova, a to všetko zapísané na LV č. X., kat. územia P.,
parc. č. X. vo výmere 265 m², vedenej ako zastavaná plocha a nádvoria,
parc. č. X. vo výmere 254 m², vedenej ako zastavaná plocha a nádvoria,
parc. č. X. vo výmere 18 m², vedenej ako zastavaná plocha a nádvoria, a to všetko zapísané na LV č. X. kat. územia P.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na ust. § 19 ods. 1 ZKV a ust. § 134 ods. 1, ods. 3 Občianskeho zákonníka. Pretože žalobcovia mali

nehnutelnosti, ktoré boli zapísané do súpisu v oprávnenej držbe spolu s právnymi predchodcami najneskôr od 16. 07. 1997, nadobudli k nim podľa súdu vlastnícke právo vydržaním. Z uvedeného dôvodu súd žalobe vyhovel a o trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa podala odvolanie žalovaná a žiadala napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa. Uviedla, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa žalovanej z vykonaného dokazovania nevyplývala skutočnosť, že žalobcovia 1/ až 3/ spolu s ich právnymi predchodcami mali predmetné nehnuteľnosti v oprávnenej držbe najneskôr od 16. 07. 1997, a preto zastáva názor, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalovaná naopak tvrdí, že dokazovaním bola preukázaná absolútna neplatnosť všetkých napadnutých právnych úkonov, ako aj skutočnosť, že zákonom stanovená 10-ročná vydržacia doba neuplynula. Podľa žalovanej prípadná oprávnená držba mohla začať plynúť najskôr od 09. 02. 1998, kedy bol do katastra nehnuteľností zapísaný ako vlastník právny predchodca žalobcov 1/ až 3/, spoločnosť G. I., a. s. Žalovaná zdôraznila, že do doby vydržania je možné zahrnúť len dobu, kedy veci drží domnelý vlastník a nie vlastník sporný, ktorý má titul na nadobudnutie vlastníctva. Žalovaná má za to, že žalobcovia nemohli predmetné nehnuteľnosti vydržať, nakoľko na to neboli splnené zákonné podmienky, keďže ku strate dobrej viery u žalobcov 1/ až 3/ došlo dňa 24. 01. 2008. V tento deň žalobcovia prevzali doporučené zásielky od žalovanej, ktoré obsahovali informácie o tom, že predmetné nehnuteľnosti boli zapísané do konkurznej podstaty, ako aj dôvody tohto zapísania.

Žalovaná ďalej uviedla, že do 10-ročnej vydržacej doby nie je možné zahrnúť ani obdobie, kedy boli predmetné nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva v prospech spoločnosti G. I., a. s., t.j. obdobie od 09. 02. 1998 do 18. 09. 1998, nakoľko menovaná spoločnosť nemohla byť a nebola pri držbe predmetných nehnuteľností dobromyseľná. Je nesporné, že štatutárne orgány úpadcu mali vedomosť o tom, že pohľadávka F. S. nebola riadne a včas splatená, a vzhľadom na nadobudnutie majetku podľa zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby pri zachovaní odbornej starostlivosti

museli štatutárne orgány úpadcu podľa žalovanej vedieť, že je tu zákonný zákaz prevádzať tento majetok v zmysle ust. § 19a uvedeného zákona na tretie osoby, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takéhoto právneho úkonu. Podľa žalovanej je taktiež nesporné personálne prepojenie medzi úpadcom a spoločnosťou G. I., a. s., ako aj spoločnosťou R., s. r. o., ktoré prepojenia preukazujú výpisy z obchodného registra. Žalovaná preto zastáva názor, že vydržacia doba pre žalobcov 1/ až 3/ začala plynúť až 01. 01. 2001, resp. 18. 12. 2001. Premlčacia 10-ročná doba preto podľa žalovanej nemohla uplynúť ani v prípade jej plynutia odo dňa 01. 01. 2001, resp. 18. 12. 2001, ako ani v prípade odo dňa 09. 02. 1998, kedy sa spoločnosť G. I., a. s., stala domnelým vlastníkom predmetných nehnuteľností.

Žalovaná považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách konania za rozhodnutie vydané v rozpore so zákonom a v tejto súvislosti poukázala na ust. § 25 ods. 2 ZKV.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhuje žalovaná napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zrušiť.

Žalobcovia 1/ až 3/ vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedli, že napadnuté rozhodnutie konkurzného súdu považujú za vecné správne. Poukázali na tú skutočnosť, že úpadca nadobudol predmetné nehnuteľnosti na základe zmluvy o predaji majetku č. 1896/1997 zo dňa 16. 07. 1997, ktorá bola uzavretá medzi predávajúcim F. S. a úpadcom. Podľa žalovanej, predávajúci si uplatnil v rámci konkurzného konania svoju pohľadávku v plnej výške v zmysle uvedenej zmluvy o predaji majetku. Podľa žalobcov 1/ až 3/ sa stal úpadca dobromyseľným držiteľom predmetných nehnuteľností, nakoľko z jeho strany bolo možné domnievať sa, že majetok mu zostal vo vlastníctve, resp. v držbe aj pri nesplnení podmienok vyplývajúcich mu zo zmluvy. Preto považujú žalobcovia aplikáciu ust. § 134 Občianskeho zákonníka v tomto prípade za možnú.

Žalobcovia ďalej poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18. 12. 2007 č. k. 4Cdo 274/2006, ktorého závery je podľa žalobcov možné aplikovať aj na tento prípad. Podľa jeho právneho záveru v prípade, že vlastníak previedol na tretiu osobu nehnuteľnosť neplatnou kúpnu zmluvou, nemá to za následok súčasne aj zánik vlastníckeho práva ďalších nadobúdateľov, ktorí ju získali v dobrej viere. V tomto prípade žalobcovia odkúpili v dobrej viere predmetné nehnuteľnosti kúpnu zmluvou od predávajúceho R., s. r. o., K..

Žalobcovia sa taktiež nestotožňujú s argumentáciou žalovanej ohľadom náhrady trov konania, ktoré im boli súdom prvého stupňa priznané. Podľa žalobcov nie je na mieste použiť v danom prípade ust. § 25 ods. 2 ZKV, ale ust. § 31 ods. 1 písm. d/ ZKV, s poukázaním aj na skutočnosť, že podnet na bránenie práva bol daný zo strany žalovanej.

Žalobcovia si uplatnili náhradu trov konania a v prípade neúspechu navrhujú žalovanej nepriznať náhradu trov konania, nakoľko správkynia má sama právnické vzdelanie a právne zastúpenie advokátkou považujú žalobcovia za neúčelné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec v rozsahu podľa ustanovenia § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v medziach dôvodov uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že sú splnené predpoklady pre jeho zrušenie.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Vyjadruje to aj znenie ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozsudku by malo účastníkom konania dovoliť posúdiť, ako súd v ich veci

vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní vo veci samej.

Súd prvého stupňa však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Iba takéto rozhodnutie je odvolacím súdom preskúmateľné a účastníkom umožňuje posúdiť postup súdu.

Podrobným preskúmaním odôvodnenia napadnutého rozhodnutia dospel odvolací súd k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia tieto požiadavky nespĺňa. Súd prvého stupňa sa v konaní nezaoberal oprávnenosťou dôvodov zapísania predmetných nehnuteľností do konkurznej podstaty úpadcu, ktoré boli uvedené vo vyjadreniach žalovanej a v prednesoch na pojednávaniach.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia ďalej absentuje zdôvodnenie, z ktorých dôkazov súd prvého stupňa vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil v súvislosti s aplikáciou ust. § 134 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia iba konštatuje, že žalobcovia mali nehnuteľnosti, ktoré boli zapísané do súpisu v oprávnenej držbe spolu s právnymi predchodcami najneskôr od 16. 07. 1997 a nadobudli k nim vlastnícke právo vydržaním. Súd prvého stupňa sa nezaoberal skúmaním podmienok stanovených zákonom pre vydržanie (vec spôsobilá na vydržanie, subjekty vydržania, oprávnená držba, vydržacia lehota) tak právneho predchodcu žalobcov a žalobcov osobitne v zmysle ust. § 134 a § 130 Obč. zák. V napadnutom rozhodnutí súd prvého stupňa nedal preto odpoveď ani len na tie otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, a nemožno ho preto považovať ani za také, ktoré zodpovedá požiadavke plnej realizácie základného práva účastníka na spravodlivý proces. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je týmto nepreskúmateľné, pričom vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci.

Uvedeným postupom obmedzil tak súd prvého stupňa žalovanú v jej práve na spravodlivé konanie a pri podaní opravného prostriedku vo vzťahu k zákonom vymedzeným odvolacím dôvodom, v dôsledku čoho jej odňal možnosť konať pred súdom.

S prihliadnutím k tejto vade konania Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O. s. p. zrušil a vec vrátil tomuto súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 3 O. s. p. rozhodne o trovách celého konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 18. augusta 2011

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová